



Gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Zelzate Oost'

Procesnota 1 (opstartfase)



**Vlaamse
overheid**

**DEPARTEMENT
OMGEVING**

Inhoud

1	Historiek.....	4
2	Overlegstructuur	5
2.1	Planteam	5
2.2	Toetsingsmomenten	5
2.3	Vlaamse Regering beslist	6
3	Procesverloop en -aanpak GRUP	7
3.1	Opstartfase.....	8
3.1.1	Doelstelling – onderzoek.....	8
3.1.2	Overleg- en participatie	8
3.1.3	Timing.....	9
3.1.4	Documenten.....	9
3.2	Scopingfase	109
3.2.1	Doelstelling – onderzoek.....	109
3.2.2	Overleg- en participatie	10
3.2.3	Timing.....	10
3.2.4	Documenten.....	10
3.3	Ontwerp planvormingsfase.....	10
3.3.1	Doelstelling – onderzoek.....	10
3.3.2	Overleg-en participatie	11
3.3.3	Timing.....	11
3.4	Planvormingsfase	11
3.4.1	Doelstelling – onderzoek.....	11
3.4.2	Overleg-en participatie	11
3.4.3	Timing.....	12
3.4.4	Documenten.....	12
3.5	Goedkeuringsfase	12
3.5.1	Doelstelling – onderzoek.....	12
3.5.2	Overleg-en participatie	12
3.5.3	Timing.....	12
3.5.4	Documenten.....	12
4	Bijlagen	13

Procesnota

Dit document is de procesnota 1 bij de startnota van het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP) 'Zelzate Oost'.

De procesnota beschrijft de aanpak van het proces in elke fase. Het is een informatief document, dat bij elke fase in het planningsproces geactualiseerd wordt.

In deze procesnota, opgemaakt bij de opstart van het planproces, vindt u een overzicht van het proces en overleg in de reeds doorlopen opstartfase. Daarnaast staat ook in deze procesnota welke volgende stappen zijn voorzien. Dit gebeurt door per fase van het proces aan te geven wat de doelstelling van de fase is, welke onderzoeken en overlegmomenten erin zullen worden opgenomen, wat de verwachte timing is, wat het gewenste resultaat is en welke inspraak- en participatiemomenten u mag verwachten.

In deze procesnota zijn enkel het procesverloop en –aanpak terug te vinden. Voor alle inhoudelijke informatie over het GRUP verwijzen we naar de startnota die in deze fase samen met de procesnota raadpleegbaar is. Met deze eerste procesnota en de bijhorende startnota start de Vlaamse overheid het planproces voor de concrete uitwerking van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan formeel op.

Contact en info:

Departement Omgeving

<https://grups.omgeving.vlaanderen.be/r/zelzate-oost>

Email: gop.omgeving@vlaanderen.be

Postadres: Koning Albert II-laan 15 bus 551, 1210 Brussel

Bezoekadres: Herman Teirlinckgebouw, Havenlaan 88, 1000 Brussel

1 Historiek

Ter hoogte van de gemeente Zelzate komen heel wat te (her)ontwikkelen infrastructuur samen in combinatie met ruimtelijke ontwikkelingen: R4WO, pijpleidingen, elektrische hoogspanningskabels, spoorprojecten (Rail Gent Terneuzen, Trein Gent Terneuzen, Havenspoorlijn enz.), kanaalaanpassingen, een nieuwe verdiepte Zelzate-tunnel enz. Deze ontwikkelingen hebben, deels, een grensoverschrijdende impact en zoeken veelal dezelfde fysieke en planologische ruimte op.

De huidige problematiek van het complex Zelzate wordt voor een groot deel veroorzaakt door een slechte afstemming tussen de vormgeving en de functie van de wegenis. Dit leidt in de omgeving tot onveilige verkeerssituaties met menging van verschillende types weggebruikers en onaangepast rijgedrag. De beperkte leesbaarheid van de bovenlokale infrastructuur werkt bovendien fouten bij de bestuurders in de hand, met impact op zowel routekeuze (sluipverkeer) als verkeersveiligheid.

Op basis van bovenstaande omschreven aanleiding werd de nood aan een toekomstbeeld vastgelegd voor alle mogelijk te (her)ontwikkelen infrastructuur en ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving van Zelzate. In de omgeving en bij verschillende stakeholders leefde de vraag naar een dergelijk toekomstbeeld.

Daarom werd voor het segment van R4 Oost een afzonderlijk traject opgezet om tot een gedragen toekomstbeeld voor de vele te (her)ontwikkelen infrastructuur en ruimtelijke ontwikkelingen ter hoogte van Zelzate te komen. Op 17 maart 2021 heeft de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken de gouverneur gevraagd om deze opdracht toe te vertrouwen aan het projectbureau Gentse Kanaalzone. De opdracht reikt evenwel verder dan enkel een visie op R4 Oost:

“Op dit moment is er echter geen toekomstbeeld vastgelegd voor alle (te ontwikkelen) infrastructuur en ruimtelijke ontwikkelingen bij Zelzate. In de omgeving en bij verschillende stakeholders leeft evenwel de vraag naar een visie dienaangaande. Om deze vraag naar een visie in te vullen, is het nodig hiervoor een conceptuele ontwerp oefening op te starten.”

Deze Conceptuele Ontwerpoefening Zelzate werd begeleid door een klankbordgroep.

Deze Conceptuele Ontwerpoefening Zelzate werd afgerond in 2023. Het eindproduct is een overzicht en analyse van potentiële toekomstscenario's voor verschillende infrastructurele ontwikkelingen in en rond de gemeente Zelzate om tot een goed ruimtelijk geïntegreerd en robuust infrastructuurlandschap van alle geplande en mogelijk te verwachten (her)ontwikkelingen van de verschillende modi te komen. Het eindrapport heeft niet tot doel één uniek scenario te prioriteren en maakt dus geen keuze. De Vlaamse Regering heeft van dit eindrapport kennis genomen in januari 2024 (VR 2024 1901 MED.0020/1). In deze mededeling werden de bevoegde ministers gelast om een plan van aanpak uit te werken om de nodige onderzoeken en planprocessen op te starten, in dialoog met de bevoegde Nederlandse overheid en rekening houdende met de onderlinge samenhang tussen de verschillende projecten.

2 Overlegstructuur

2.1 Planteam

Het planteam staat in voor de voortgang van het geïntegreerde planningsproces. Het planteam is de motor van het planproces. Het voert het geïntegreerde planningsproces, begeleidt de verschillende onderzoeken, integreert de tussentijdse resultaten van de onderzoeken in het planningsproces en zorgt voor een continue kwaliteitsbewaking. Het planteam maakt per fase de verschillende documenten zoals een startnota, scopingnota, voorontwerp en ontwerp-GRUP op en bereidt de beslissingen van de Vlaamse Regering voor. Het planteam organiseert ook het inspraakmoment over de startnota en het openbaar onderzoek en verwerkt de ontvangen opmerkingen en bezwaren en maakt er een verslag van op.

Het planteam is de auteur van deze procesnota en bestaat uit vertegenwoordigers van:

- Departement Omgeving (inclusief Expertisecentrum MER)
- Projectbureau Gentse Kanaalzone
- Departement MOW
- Agentschap Wegen en Verkeer
- Gemeente Zelzate
- Gemeente Terneuzen
- Provincie Zeeland
- North Sea Port
- North Sea Port District
- Fluxys Belgium
- Infrabel/Tucrail
- Prorail

Waar nodig wordt het planteam ondersteund door externe deskundigen. Goedele Schuerman van DenS Communicatie ondersteunt het planteam voor het luik van de communicatie en participatie. Daarnaast zijn deskundigen van SWECO aangesteld voor de feitelijke opmaak van de milieubeoordeling. Ook Omgeving cv ondersteunt in de fase van de startnota het planteam voor de doorvertaling van de Conceptuele Ontwerpoefening Zelzate naar de startnota.

Voorliggende procesnota 1 en de startnota zijn het resultaat van de vergaderingen van het planteam. Het planteam moet gezien worden als het schrijfteam, het vergadert regelmatig.

Het planteam werkt in opdracht van de Vlaamse Regering die de formele beslissingen neemt in het planproces voor het GRUP 'Zelzate Oost' (zie 2.3 en Procesverloop en -aanpak).

2.2 Toetsingsmomenten

Tijdens het planproces wordt de nodige ruimte voorzien voor informatie, communicatie en overleg met alle betrokkenen, bewoners en gebruikers.

Op sleutelmomenten bij de opmaak van het GRUP worden zij betrokken via de globale projectcommunicatie, aangevuld met extra informatie voor de direct betrokken actoren.

Op sleutelmomenten zijn ook formele participatiemomenten voorzien.

- Een eerste formeel participatiemoment in het kader van het geïntegreerde planningsproces is de publieke raadpleging over de startnota, in een vroege fase van het proces.
- Een tweede formeel participatiemoment is het openbaar onderzoek over het ontwerp-GRUP en de milieueffectenbeoordeling.

De concrete aanpak van de communicatie, de adviesrondes en alle voorziene inspraak- en communicatiemomenten is opgenomen onder 'Procesverloop en -aanpak' in deze procesnota.

2.3 Vlaamse Regering beslist

Een planproces en de opmaak van een GRUP vereist ook beslismomenten. De concrete en formele beslissingen in het planproces voor het GRUP 'Zelzate Oost' worden genomen door de Vlaamse Regering.

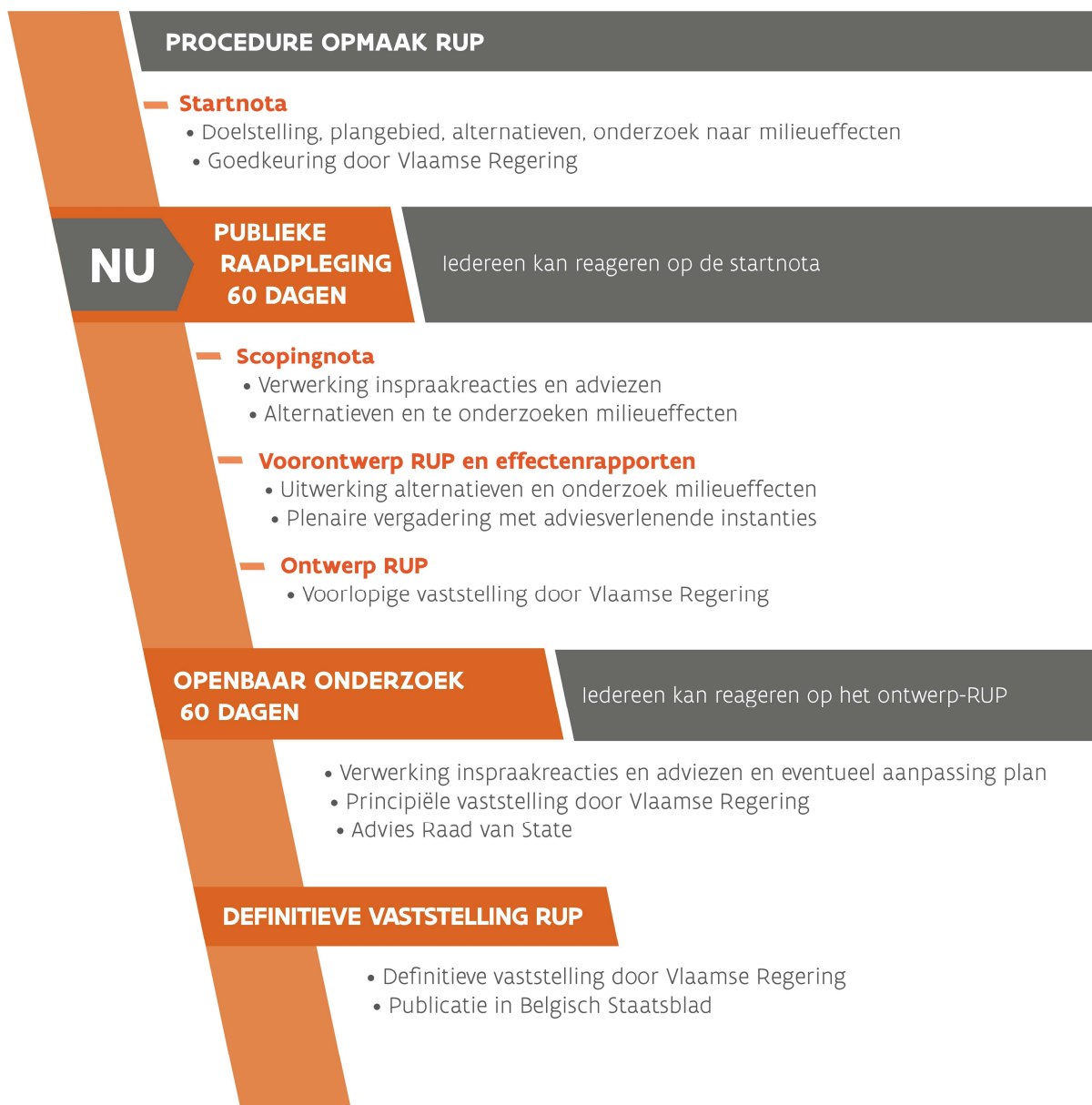
De eerste stap in het beslissingsproces is de goedkeuring van de startnota. Daarmee zet de Vlaamse Regering het proces formeel in gang.

Naast de goedkeuring van de startnota zal de Vlaamse Regering daarna ook beslissen over het ontwerp GRUP en over het definitieve GRUP.

3 Procesverloop en -aanpak GRUP

Een planproces wordt door het planteam georganiseerd op maat van de doelstelling van het proces. Elk proces vereist immers specifiek en aanpast overleg en onderzoeken. De regelgeving, in dit geval de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening (VCRO), legt niet vast hoe vaak er vergaderd moet worden of welke onderzoeksgegevens minimaal vereist zijn.

De VCRO legt wel een kader en spelregels vast. Elk planproces doorloopt daardoor een aantal stappen of fases.



3.1 Opstartfase

3.1.1 Doelstelling – onderzoek

Het doel van deze fase is het uitvoeren van een eerste verkenning, het formuleren van de doelstelling en het uitvoeren van alle acties om de start- en de procesnota publiek te maken. Dit betekent concreet: het planteam samenstellen en de startnota en procesnota 1 opmaken.

In deze fase wordt ingezet op het helder krijgen van de plandoelstellingen en de te onderzoeken alternatieven. Het team voor de milieubeoordeling wordt aangeduid en de aspecten van de scoping worden bepaald. De scoping is de eerste fase bij het opstellen van een milieueffectenrapport (MER) waarbij de reikwijdte en het detailniveau van het plan-MER worden vastgelegd.

3.1.2 Overleg- en participatie

Het geïntegreerde planningsproces is opgestart met de mededeling van de VR in januari 2024. Kort daarna werd het planteam samengesteld.

In de periode januari 2024 – juni 2025 werkte het planteam de startnota en procesnota 1 uit. De Vlaamse Regering keurde de startnota goed op 27 juni 2025.

Er wordt een publieke raadpleging georganiseerd over de startnota van 19 augustus tot en met 17 oktober 2025. Tijdens deze periode kan iedereen reacties indienen op de startnota: reacties op de plandoelstelling en het planvoornemen, op de alternatieven of op de wijze waarop de milieueffecten onderzocht zullen worden. Lokale overheden en administraties werden om een formeel advies gevraagd. Tijdens de publieke raadpleging worden participatiemomenten georganiseerd.

Het voorgenomen plan ligt op het grondgebied van de gemeenten Zelzate en Lochristi (deelgemeente Wachtebeke), omwille van de te onderzoeken milieu-effecten en afhankelijk van de uiteindelijke alternatievenkeuze wordt ook het grondgebied van de stad Gent betrokken. Deze gemeenten waren eveneens betrokken bij de Conceptuele Ontwerpoefening Zelzate.

De kennisgeving omvat wettelijk:

- De aankondiging van de terinzagelegging in de media;
- Een terinzagelegging van het dossier (startnota en procesnota 1 en bijlagen) gedurende 60 dagen, op <https://grups.omgeving.vlaanderen.be/r/zelzate-oost>, bij het departement Omgeving en bij de betrokken lokale besturen. Het dossier zal ter inzage gelegd worden in Zelzate, Lochristi en Gent;
- Een globaal participatiemoment onder de vorm van een infomarkt op **16/09/2025**
- Een participatiemoment specifiek voor woningen binnen het studiegebied GRUP op **08/07/2025 en 08/09/2025**
- Een participatiemoment specifiek voor bedrijven binnen het studiegebied GRUP op 16/09/2025

Daarnaast wordt als bijkomende communicatie voorzien:

- Een projectpagina waarop alle informatie wordt gebundeld, <https://grups.omgeving.vlaanderen.be/r/zelzate-oost>

- Een ingesproken presentatie, te beluisteren via de projectpagina;
- Aankondiging via de kanalen van de gemeenten;
- Aankondiging via een persbericht;
- Aankondiging via een digitale nieuwsbrief, inschrijven kan via de projectpagina;
- Verspreiding van een flyer met bekendmaking van de publieke raadpleging;
- Een contactpunt: omgevingsplanning@vlaanderen.be of T 02 553 38 00.

Het resultaat van de participatie wordt opgenomen in een verslag.

Voorafgaand aan de participatieperiode zal worden voorzien in:

- een toelichting aan het College van Burgemeester en Schepenen van Zelzate
- een terugkoppeling naar de leden van de klankbordgroep uit de Conceptuele Ontwerpoefening Zelzate
- een eerste informatiemoment voor de bewoners/eigenaars van betrokken woningen

3.1.3 Timing

Het planningsproces is opgestart met de mededeling van de Vlaamse Regering in januari 2024, de opstartfase loopt tot aan de publieke raadpleging over de startnota.

In de periode januari 2024 tot juni 2025 werkte het planteam de startnota en procesnota 1 uit. De verslagen van de planteams zijn terug te vinden in bijlage 1 bij deze procesnota.

Het planteam is samengekomen op volgende data:

- 23 mei 2024
- 27 juni 2024
- 9 september 2024
- 10 oktober 2024
- 22 november 2024
- 16 januari 2025
- 26 februari 2025
- 14 maart 2025
- 25 april 2025
- 9 mei 2025
- 16 mei 2025

Na afronding van de startnota werd deze voorgelegd aan de Vlaamse Regering die op 27 juni 2025 de goedkeuring gaf waarmee het proces formeel in gang is gezet.

De publieke raadpleging over de startnota loopt van 19 augustus tot en met 17 oktober 2025.

3.1.4 Documenten

Hier vindt u een olijsting van alle beschikbare documenten in deze fase:

- Procesnota 1;
- Startnota met bijhorende bijlagen;

3.2 Scopingfase

3.2.1 Doelstelling – onderzoek

In deze fase wordt de startnota uitgebreid naar de scopingnota. De adviezen en inspraakreacties worden door het planteam in de scopingnota verwerkt. Op deze wijze wordt aangegeven hoe omgegaan wordt met suggesties om het plan te verbeteren of worden aandachtspunten in functie van de effectenonderzoeken beschreven. Naast de scopingnota wordt in deze fase ook procesnota versie 2 opgemaakt.

De scopingnota zal zo het voortschrijdend inzicht tussen de startfase en de fase van voorlopige vaststelling van het ontwerp-GRUP weergeven en zal ook aangeven hoe is omgegaan met de adviezen en de inspraakreacties.

3.2.2 Overleg- en participatie

In deze fase zal onder andere op basis van de inspraakreacties op de startnota gekeken worden welke overlegmomenten, naast de planteamvergaderingen, wenselijk en nodig zijn om een gedragen scopingnota te bekomen.

De scopingnota is een publiek document, maar hierover wordt geen participatieronde georganiseerd. Ze kan ingekeken worden via de projectpagina.

3.2.3 Timing

Deze fase start na de publieke raadpleging over de startnota en eindigt bij afronding van de scopingnota en procesnota 2 (najaar 2025).

3.2.4 Documenten

In deze fase worden minimaal volgende documenten ter beschikking gesteld:

- Scopingnota;
- Verslag van de publieke raadpleging en het participatiemoment;
- Procesnota 2.

3.3 Ontwerp planvormingsfase

3.3.1 Doelstelling – onderzoek

De ontwerp planvormingsfase heeft tot doel een inhoudelijk gedragen voorstel van gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan op te maken, waarbij de resultaten van de uitgevoerde effectenbeoordelingen mee zijn opgenomen.

Na de opmaak en het openbaar maken van de scopingnota vervolgt het planteam het geïntegreerde planningsproces. Hierbij wordt het plan verder uitgewerkt samen met de effectbeoordelingen.

Alternatieven worden onderzocht op hun ruimtelijke en andere effecten en getoetst aan de doelstellingen van het plan. Eventueel kunnen bepaalde alternatieven verlaten worden op basis van de beoordelingen of kunnen nieuwe varianten worden toegevoegd (altijd onderbouwd met effectbeoordelingen).

Indien daartoe de noodzaak zou bestaan, kan het planteam tijdens deze fase de scopingnota wijzigen. De nieuwe versie is ook een publiek document, dat kan ingekeken worden via de projectpagina. In deze fase wordt procesnota versie 3 opgemaakt.

3.3.2 Overleg-en participatie

De ontwerp planvormingsfase eindigt bij de plenaire vergadering met de adviesinstanties (de lokale overheden en administraties) over het voorontwerp-GRUP met de ontwerp-milieueffectenbeoordeling. De plenaire vergadering dient om het ontwerpplan waarbij de resultaten van de uitgevoerde effectenbeoordelingen mee zijn opgenomen, te bespreken met de adviesinstanties.

3.3.3 Timing

Deze periode start met de publicatie van de scopingnota en eindigt met de plenaire vergadering (voorjaar 2026).

In deze fase zullen volgende documenten ter beschikking gesteld worden:

- Het voorontwerp GRUP met inbegrip van de ontwerp milieueffectenbeoordeling;
- Het verslag van de plenaire vergadering (inclusief adviezen) via de projectpagina
- Procesnota 3.

3.4 Planvormingsfase

3.4.1 Doelstelling – onderzoek

Op basis van de adviezen uitgebracht naar aanleiding van de plenaire vergadering worden het voorontwerp GRUP en de ontwerp milieueffectenbeoordeling verder afgewerkt tot het ontwerp-GRUP en de milieueffectenbeoordeling.

Indien daartoe de noodzaak zou bestaan, kan het planteam ook tijdens deze fase de scopingnota wijzigen. De nieuwe versie is ook een publiek document, dat kan ingekeken worden via de projectpagina.

Indien de scope van het plan in de loop van het proces substantieel wijzigt, moet nagegaan worden of er een (nieuwe) raadpleging of plenaire vergadering georganiseerd moet worden.

Deze fase eindigt bij de voorlopige vaststelling van het ontwerp-GRUP door de Vlaamse Regering en de organisatie van het openbaar onderzoek.

3.4.2 Overleg-en participatie

De Vlaamse Regering stelt het ontwerp-GRUP voorlopig vast en organiseert een openbaar onderzoek over het ontwerp-GRUP en de milieueffectenbeoordeling. Tijdens deze periode van 60 dagen kan iedereen inspraakreacties indienen. Lokale overheden en administraties worden om een formeel advies gevraagd. Tijdens de publieke raadpleging wordt een participatiemoment georganiseerd.

De kennisgeving omvat wettelijk:

- De aankondiging van de terinzagelegging in de media;

- Een terinzagelegging van het dossier (ontwerp-GRUP en procesnota 4 en bijlagen) gedurende 60 dagen, op <https://grups.omgeving.vlaanderen.be/r/zeltate-oost>, bij het departement Omgeving en bij de betrokken lokale besturen;
- Een participatiemoment waarop het planteam toelichting geeft bij het ontwerp-GRUP.

Daarnaast wordt bijkomende communicatie voorzien, vergelijkbaar met de communicatie naar aanleiding van de publieke raadpleging over de startnota.

3.4.3 Timing

De voorlopige vaststelling door de Vlaamse Regering zal vermoedelijk voorjaar 2026 gebeuren, waarna het openbaar onderzoek kan georganiseerd worden (zomer 2026).

3.4.4 Documenten

In deze fase worden volgende documenten ter beschikking gesteld:

- Het ontwerp GRUP met inbegrip van de milieueffectenbeoordeling;
- Procesnota 4,

3.5 Goedkeuringsfase

3.5.1 Doelstelling – onderzoek

In de laatste fase worden de resultaten van het openbaar onderzoek verwerkt en wordt het definitieve GRUP en de milieubeoordeling opgemaakt. De Vlaamse Regering keurt het plan daarop definitief goed. Het expertisecentrum MER van de Vlaamse overheid zal voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het GRUP de kwaliteit van de milieubeoordeling beoordelen. Ze toetst aan de scopingnota en aan de vereiste gegevens die een milieubeoordeling moet omvatten en zal daarbij tevens rekening houden met de tijdens het openbaar onderzoek geformuleerde adviezen, opmerkingen en bezwaren. De Vlaamse Regering stelt uiterlijk binnen honderdtachtig dagen na het einde van het openbaar onderzoek het plan definitief vast.

3.5.2 Overleg-en participatie

De mate en manier waarop in deze fase overleg en/of participatie aan de orde is, is sterk afhankelijk van de geformuleerde adviezen, opmerkingen en bezwaren die bij aanvang van deze fase ontvangen worden.

3.5.3 Timing

De definitieve vaststelling van het GRUP door de Vlaamse Regering zal vermoedelijk plaatsvinden eind 2026.

3.5.4 Documenten

In deze fase worden volgende documenten ter beschikking gesteld:

- Het GRUP met inbegrip van de milieueffectenbeoordeling;
- Procesnota 5

4 Bijlagen

- Verslagen planteam